Dosarul nr. 3CA–155/2023 /2-23186920-38-3-27122023/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

22 noiembrie 2024
mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
- Alina BALAN

Grefieri -
Olga GOLOVATÎI

Cu participarea:

Reprezentantelor reclamantului Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, d-na Nelea Cazacu, împuternicită în baza procurii nr.29-12-11735 din 22 octombrie 2024;

Reprezentantului pârâtului, Consiliul raional Orhei, d-nul Bătrîncea Mihail, împuternicit în baza Deciziei nr. 2/15 din 5 aprilie 2024;

Persoanei terțe Aga Sergiu, Albu Vasile, Belenchi Iurie, Capbătut Alexei, Caprari Tatiana, Catraniuc Mihail, Chirioglo Margareta, Cociug Oleg, Cogălnicean Ludmila, Cojocar Violeta, Colupaeva Maria, Dariev Boris, Dogocher Petru, Eni Ion, Frunze Ion, Gălescu Cristina, Gorea Tatiana, Ivanov Igor, Izadji Lidia, Lebedinschi Oleg, Micleușanu Raisa, Neamțev Anatolii, Parutenco Nelli, Pisov Evghenii, Pușneac Ana, Railean Tatiana, Romanova Olga, Rotari Ion, Șargu Alina, Sidorenco Maxim, Țepordei Denis, Ulanova Svtelana, Uncu Valentin, Țurcan Dinu, Platon Tatiana, Bogaciuc Irina, Perțu Victor și Cravcenco Marina - toți fiind citați legal.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită

Examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, acțiunea în contencios administrativ promovată de reclamantul de reclamantul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Orhei, privind

anularea deciziei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 ”Cu privire la acordarea indemnizației unice”.

A c o n s t a t a t

1. La 27 decembrie 2023, reclamantul Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, a intentat acțiune către Consiliul raional Orhei, privind anularea deciziei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea indemnizației unice”. (*f.d. 2-3)*

2. În motivarea acțiunii, reclamantul, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a invocat că, la 4 octombrie 2023, a fost publicată în Registrul de stat al actelor locale decizia Consiliul raional Orhei, nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea îndemnizației unice”.

3. La 2 noiembrie 2023, examinând legalitatea deciziei, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, a contestat adoptarea acestui act administrativ prin notificarea nr. 1304/OT_8-943.

4. Mai indică reclamantul și faptul că, la adoptarea deciziei nu s-a ținut cont de statutul alesului local și garanțiile sociale de exercitare a mandatului sunt reglementate de Legea nr.768/2000, conform art. 25 alin.(1) prevede: la expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puțin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent.

5. Menționează, că potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 458/2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, mărimea salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2022 constituie 9 900 lei.

6. Stipulează reclamantul că, suma indemnizației unice achitate la expirarea mandatului alesului local consilierilor constituie 9 900 lei.

7. Totodată, menționează că raportând suma totală indicată în decizie de 51 212,64 lei la 38 de persoane cu statut de ales local se constată că cuantumul îndemnizației unice a fost stabilit mai mare de 9 900 lei.

8. În drept, cererea reclamantului este întemeiată pe prevederile art. art. art. 189, 206 alin. 1 lit. a), 211 și 212 al Codului administrativ al RM nr. 116/2018 și Hotărârea Guvernului nr.458/2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu pe economie prognozat pentru anul 2022.

9. Reclamantul, Oficiul teritorial Orhei al cancelariei de Stat, solicită admiterea cererii de chemare în contencios administrativ și anularea totală a

deciziei Consiliului raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea îndemnizației unice” potrivit cererii de concretizare a acțiunii din 31 iulie 2024.f.d./31/

Poziția părții pârâte,

10. Pârâtul, Consiliul raional Orhei, reprezentat de președintele Vasile Adașan, la 19 februarie 2024, a expediat în adresa instanței dosarul administrativ solicitat în baza încheierii instanței de judecată din 28 decembrie 2023 și referința prin care a solicitat a fi respinsă cererea ca neîntemeiată.*(f.d. 10-25)*

11. În motivarea poziție au indicat faptul că, informația din sursele deschide al Biroului Național de Statistică din RM, confirmă că „câștigul salariului mediu lunar brut al unui salariat din economia națională în anul 2022 a constituit 10 447,30 lei. Mai mult ca atât, Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin intermediul Ministerului Finanțelor a informat Cancelaria de Stat privind aplicarea corectă a noțiunii de salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent, menționând că pentru anul 2022 acesta constituia 10 447,3 lei, însă Oficiul teritorial Orhei al cancelariei de stat a ignorat suportul metodic oferit de Instituțiile abilitate și a interpretat eronat cadrul legal în vigoare.

12. În ședința de judecată reclamantul, reprezentantul Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, specialist principal, doamna Nelea Cazacu, a susținut cererea formulată cu motivele de fapt și de drept invocate, și a concretizat solicitarea privind anularea Deciziei Consiliului raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea indemnizației unice”.

13. Reprezentantul pârâtului, Consiliului raional Orhei, Mihail Bătrâncea în ședința de judecată a comunicat că ei s-au bazat pe 2 salarii medii pe economie, la calcularea indemnizației și că reclamantul s-a bazat doar pe prognozări.

Aprecierea instanței,

14. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, apreciind probele administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia, că acțiunea în contencios administrativ, înaintată de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul raional Orhei, privind anularea

deciziei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea indemnizației unice”, este admisibilă și întemeiată, și urmează a fi admisă, din următoarele considerente:

15. Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

16. Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

17. În speță, se reține că obiectul prezentei acțiuni este Decizia Consiliul raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea indemnizației unice”, publicată în Registrul Actelor Locale la 4 octombrie 2023. /f. d. 4/

18. La 27 decembrie 2023, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată, anterior Decizia Consiliul raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023, fiind notificată la 2 noiembrie 2023. f.d./3/

19. Astfel, reclamanta a formulat o acțiune în contestare.

20. Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

21. Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

22. Conform art. 11 alin. (1) lit. a) și b) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

23. Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că decizia Consiliul raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023, reprezintă act administrativ individual, emis pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de produce efecte în exterior.

24. Referitor la cel de al doilea criteriu de admisibilitate, instanța de judecată va reține că competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Orhei, sediul Central, astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

25. Cu referire la condiția de respectare a remediului extrajudiciar privind anularea actului administrativ individual defavorabil și necesității solicitării anulării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

26. Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

27. Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor

administrative. Conform art. 61 alin. (1) și (2) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative. Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora.

28. Conform art. 63 alin. (1) al Legii citate, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

29. În conformitate cu art. 68 alin. (1)-(2) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administrației publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu și facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administrației publice locale sau de persoana vătămată.

30. Potrivit informației din Registru actelor locale, Decizia Consiliul raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023, a fost publicată la 4 octombrie 2023, examinând legalitatea deciziei la 2 noiembrie 2023, de către Oficiul teritorial Orhei, al Cancelarie de Stat, a fost expediată Notificarea nr.1304/OT_8-943.

31. Astfel, în conformitate cu prevederile legale citate, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a remis în adresa pârâtului notificarea.

32. Cu referire la dispozițiile legale citate, raportate la actele cauzei, instanța de judecată concluzionează referitor la respectarea procedurii prealabile prevăzute de lege.

33. Totodată, instanța de judecată va concluziona și referitor la respectarea, de reclamant, a termenului de adresare în instanța de judecată ținând cont de faptul adresării cu acțiune în instanța de judecată la 27decembrie 2023.

34. Art. 209 alin. (1) lit. a) Cod administrativ statuează că acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

35. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

36. Conform art. 68 alin. (4) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

37. Raportând prevederile gale notate la circumstanțele cauzei, instanța apreciază acțiunea ca fiind admisibilă.

Sub aspectul temeiniciei acțiunii înaintate, instanța reține următoarele circumstanțe faptice și prevederi legale relevante cauzei deduse judecării:

38. Art.112 din Constituția RM , stabilește: Autorităţile administraţiei publice, prin care se exercită autonomia locală în sate şi în oraşe, sînt consiliile locale alese şi primarii aleşi. (2) Consiliile locale şi primarii activează, în condiţiile legii, ca autorităţi administrative autonome şi rezolvă treburile publice din sate şi oraşe. (3) Modul de alegere a consiliilor locale şi a primarilor, precum şi atribuţiile lor, este stabilit de lege.

39. În conformitate cu art. 219 din Codul administrativ, 1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor

incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

40. Articolul 3 al Legii nr.436/2006, stabilește principiile de bază ale administrării publice locale și anume : (1) Administrarea publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilităţii autorităţilor publice locale şi consultării cetăţenilor în probleme locale de interes deosebit. (2) Autorităţile administraţiei publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizaţională, gestionară şi financiară, au dreptul la iniţiativă în tot ceea ce priveşte administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-şi, în condiţiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. (3) Aplicarea principiilor enunţate în prezentul articol nu poate afecta caracterul unitar şi indivizibil al statului.

41. În continuare, instanța reține prevederile Legii nr.7 68 ,cu privire la statutul alesului local, astfel potrivit art.25 alin.(1) *La expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puţin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizaţie unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia naţională pentru anul precedent,* cu excepţia primarului, care beneficiază de o indemnizaţie unică egală cu 2 salarii de bază, în condiţiile Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică. (2) În caz de deces al alesului local, indemnizaţia unică menţionată la alin.(1) din prezentul articol se acordă familiei acestuia, indiferent de durata exercitării mandatului. (3) Decizia privind plata indemnizaţiei unice se adoptă de consiliul respectiv. Achitarea indemnizaţiei unice se face din bugetul unităţii administrativ-teritoriale respective.

42. Totodată, instanța reține prevederile art.2 din accesași lege potrivit căruia, în sensul prezentei legi, *noţiunea de ales local vizează consilierii consiliilor săteşti (comunale), orăşeneşti (municipale), raionale* şi consiliului municipal Chişinău, deputaţii în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii şi viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii raioanelor.

43. În acest sens, instanța de judecată reține că potrivit materialelor dosarului administrativ, la 28 septembrie 2023, Consiliul raional Orhei , prin Decizia nr. 10/7: a acordat indemnizație unică aleșilor locali în legătură cu expirarea mandatului pentru anii 2019-2023, care a activat cel puțin doi ani în această calitate, o indemnizație în cuantum total de 512 126,65 lei, conform listei anexate. (f.d. 4)

44. Astfel , Consiliul raional Orhei, prin Decizia nr. 10/7: a acordat indemnizație unică aleșilor locali și persoanelor cu funcție de demnitate publică, care la expirarea mandatului au activat cel puțin doi ani în această calitate, după cum urmează: Aga Sergiu, Albu Vasile, Belenchi Iurie, Capbătut Alexei, Caprari Tatiana, Catraniuc Mihail, Chirioglo Margareta, Cociug Oleg, Cogălnicean Ludmila, Cojocar Violeta, Colupaeva Maria, Dariev Boris, Dogocher Petru, Eni Ion, Frunze Ion, Gălescu Cristina, Gorea Tatiana, Ivanov Igor, Izadji Lidia, Lebedinschi Oleg, Micleușanu Raisa, Neamțev Anatolii, Parutenco Nelli, Pisov Evghenii, Pușneac Ana, Railean Tatiana, Romanova Olga, Rotari Ion, Șargu Alina, Sidorenco Maxim, Țepordei Denis, Ulanova Svtelana, Uncu Valentin, Țurcan Dinu, Platon Tatiana, Bogaciuc Irina, Perțu Victor și Cravcenco Marina.f.d./4 -verso/

45. Totodată, instanța de judecată notează că potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 458/2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, mărimea salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2022 a constituit 9 900 lei.

46. Prin urmare, instanța de judecată notează că, la momentul emiterii deciziei contestate, și anume la 28 septembrie 2023, urma a fi aplicate prevederile Legii nr.768, și anume *prevederile art. 25 alin. (1), potrivit căruia, la expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puţin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizaţie unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia naţională pentru anul precedent stabilit prin Hotărârii Guvernului nr. 458/2021.*

47. Prin urmare raportând cadrul legal menționat la circumstanțele cauzei, instanța notează că decizia Consiliul Raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 ”Cu privire la acordarea plății indemnizației unice aleșilor locali și persoanei cu funcție de demnitate publică” nu corespunde rigorilor potrivit hotărârii de guvern notate.

48. Cu referire la argumentul reprezentantului autorității publice locale potrivit căruia decizia a fost adoptată în corespundere cu informația

furnizată de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova privind salariu mediu lunar pe economie pentru anul 2022, instanța precizează că stabilirea salariului mediu lunar pe economie este prerogativa Guvernului care se realizează prin aprobarea unei hotărârii pentru fiecare an în parte și pentru perioada calculată prin decizia contestată constituia 9900 de lei pentru fiecare consilier în parte.

49. Astfel, reținând, normele de drept relevante speței raportate la circumstanțele faptice stabilite în cadrul ședinței de judecată, instanța, concluzionează asupra temeiniciei acțiunii promovate de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat cu privire la abrogarea deciziei Consiliul Raional Orhei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 „Cu privire la acordarea indemnizației unice".

50. În conformitate cu art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, (1) Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

51. Astfel, analizând cererea de chemare în judecată raportată la dispozițiile art. 224 lit. (a) Cod Administrativ, instanța remarcă că, motivele de nelegalitate pe care se întemeiază cererea de chemare în judecată, la caz, și-au găsit confirmarea în cadrul ședinței de judecată, fapt pentru care instanța de judecată concluzionează asupra admiterii acțiunii.

52. În conformitate cu art. 218, 224 lit.a), 225 Cod administrativ, art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H o t ă r ă ş t e

Acţiunea în contencios administrativ înaintată de reclamantul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul raional Orhei, privind anularea deciziei nr. 10/7 din 28 septembrie 2023 "Cu privire la acordarea indemnizației unice"- se admite.

Se anulează decizia Consiliului raional Orhei nr.10/7 din 28 septembrie 2023 "Cu privire la acordarea indemnizației unice"- ca fiind ilegală.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Orhei sediul Central.

Preşedintele şedinţei, judecător
Alina BALAN

Copia corespunde origianlului